

PAVLI DE
PALACIO GRANATEN-
SIS, S. TH. D. ET IN INCLYTA
Lusitanorum Conimbricensi Aca-
demia, S. Scripturæ
Professoris,

ENARRATIONES in Sacrosanctum
Iesu Christi Euangelium secundum
Matthæum.

Omnia Ecclesiæ iudicio submissa sunt.

on. 7. 8.
litta. on.

ANTVERPIÆ,
In ædibus Viduæ & heredum Ioannis
Stelsij. M. D. LXXII.

CVM GRATIA ET PRIVILEGIO,

ЕСЛИВАП
ИЗТАКАЯ ОСОЛЯЧ
АГУДОЛНЯ И ТА О НГ 2 372
-ЕДА БИЗДИНО ГИМОНІЛН
СУММА ПРИВІЛЕГІІ.

Regia maiestas permittit viduæ & heredum Ioannis Stelsij, vt *Enarrationes Pauli de Palacio Granatenis*, Sacrae Theologiae Doctoris, & in inclita Lusitanorum Conimbricensi Academia, S. Sacre Scripturæ Professoris, impunè imprimarent, & per omnes regiones suas distrahent, veluti latius patet in literis eisdem ab eadem Maiestate, 10. Maij. Anni 1571. concessis & subfignatis.

I. De la Torre.

S E R E N I S S I M O
P R I N C I P I , E T C A R D I -
N A L I A V G V S T I S S I M O ,
H E N R I C O , Maximi
Regis Emmanuelis
filio, &c.
P A V L V S D E P A L A C I O ,
S . D .

ON SE CR A V E R A M
olim celsitudinis tuae, Pontifex &
Princeps Augustissime, primum
ingenij mei specimen, id est, Scholia,
quaes mihi in Caietani Summam
edere, & in lucem proferre man-
dasti. Opus quidem illud exiguum: sed profecto nec
ingratum, nec inutile. En tuic iterum praedeo, longius
multo difficultiusq; opus, Commentaria scilicet in D.
Matthaeum, C. tuae consecratus. In quibus, omnia
ferè, quæ summis ingenij exquisitaq; doctrina Theo-
logi in D. Matthaeum scripserunt collegi. Quibus ea,
quaes mibi multum, diuq; cogitanti, noua occurserunt,
adieci: atque ita opus composui, non pernenda, ut
spero, utilitatis. Id verò, C. tuae multis nominibus
erat dedicandum. Primum, quod omnia mea, imò &
me ipsum, me tibi debere, nemo est, qui possit igno-
rare, si me cognoverit. Deinde, cui debetur Euangelij
enarratio, nisi illi cui est in uniuerso hoc regno Euan-
geli cura commissa? id est: Cui fidei explicatio de-
betur, nisi summo Fidei Censori? Imò verò cui potius
erant nuncupandi Commentarij in Euangelium,

PAVLI DE PA- LACIO, IN EVANGELIVM IESV CHRISTI, SE- cundūm Matthēum, Proœmīum.

ACR I huius libri titulus est, Euangeliū secundūm Matthēum, vt Græci codices habent. Porrò Grammatici docent, Euangeliū significare lētum nuncium: licet afferant, significare etiam ea munera, quæ fœlicia nuncia afferenti dari solebant: & ea sacrificia, quæ pro lētis nuncijs dīj̄ suis, antiquitas offerebat. Hoc loco planum est Euangeliū accipi, pro nuncio lēto, sicut & Apostoli hoc verbo semper vñstunt. Reliquum igitur est videre quōdnam hoc nuncium sit adeò fœlix & faustum: vt per antonomasiā Euangeliū dici meruerit. At quia res & grauissima, & huius libri radix solidissima est, idcirco mihi explicanda altius erit.

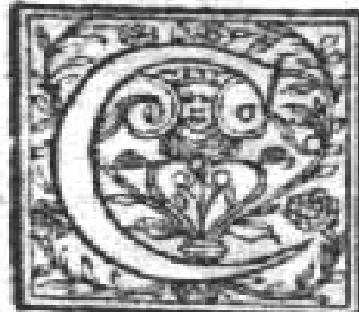
Creatus est homo in bonis omnibus quæ & illum à Deo recipere, & Deum illi donare decebat. *Creatus i. Cor. 6.* est itaque in gratia, & ideo deiformis, vñsque cum *Gen. 1.* Deo spiritus. Idenim arbitror esse, quod in *Genesi* Ita *Ciril.* dicitur: Ad imaginem & similitudinem suam creauit *hw.* eos: quasi diceret: Deos quosdam similes sibi fecit. Creatus igitur Adam, & reliqui in eo homines, amici Dei, filij Dei, heredes Dei, mundi domini, dī quidam: *Psalm. 8.* nihil igitur erat illis aduersum, nihil eos affigere aut turbare poterat. Reges enim erant, quibus omnia *Paul. de Palacio.* a ferè

PAVLI DE PALA-
CIO, IN SANCTVM I E S V
C H R I S T I E V A N G E L I V M ,
secundūm Matthæum , Enarrationes
præclarissimæ.

C A P Y T . I.

Liber generationis , &c.

VM L E C T O R , audis , *Liber gene-*
rationis Christi , tuos oculos surrige , &
intellige , quod sicut Moyses edidit lib-
rum , quo mundi , cœli & terræ , animalium ,
piscium , plantarum , animalium , & tan-
dem hominis genesim recensuit , quo
libro , veteris mundi generatio contine-
tur : ita &c Matthæus hoc libro , noui cuiusdam orbis , nouæ
creatûræ , nouæ Ecclesiæ , nouæ legis , noui Pontificis ,
nouorum Apostolorum , nouarum virtutum , & tandem
nouorum hominum generationem recensere contendit .
Ita dictum fuerat à Deo per Isaiam : Ecce ego creo cœlos *Isa. 45.*
nouos , & terram nouam , & non erunt in memoria priora :
non ascendent super eorū , sed gaudebitis & exultabitis in
sempiternum , in his quæ ego creo . Quibus verbis signi-
ficatum est , mundum hunc nouum , quam antiquus , futu-
rum maiorem : vt antiquus novo collatus non hominum
sit memoria dignus .

Et quidē liber quo Moyses totius mundi generationem
complectitur , ab ipso Moysc , Liber generationis Adam . *Gent. 2.*
Vocatus est . Quia videlicet , quæ mundi ambitu continen-
tur , Adæ

Psal. 50.

enim erat, Non timbo mala, quoniam tu mecum es. Et nupsum: Pone me iuxta te, & cuiusvis manus pugnet contra me. Confortamini tyranni, accingimini dæmones, iniuste consilium sapientes, loquimini verbum hæretici: nihil horum succedit, quia nobiscum Deus.

Tobit 3.

Quod si futura nos bona pelliciunt: quod tandem pignus eæ adipiscendi nobis exhiberi poterat, quam quod adhuc non Raphaël Tobiae, sed Dominus ipse nobiscum: qui viter viam in cœlum scit, & cœlestia solus dona possit clargiri?

Isaia 3.

Rursum ex his verbis authoritas Concilij nunquam erratura colligitur. Quomodo enim illa errabit Ecclesia, cū qua Christus est: cui Christus præsidet: in qua concilij decreta ipse definit? Quid ergo per siuulos distinctor, & non ad ipsum Euangeliæ fontem accedo? Evidem præceperat Christus Apostolis, & Pontificibus post eos successuris, ut docerent gentes, baptizarent, gubernarent. Ad hæc igitur tria præstanta Christus suam præsentiam pollicetur. Nunquam et Scilicet in go in doctrina, ritibus, gubernatione, à Pontificibus erra- Consil. con bitur. Alioqui si errandum erat in istis, sine Christi præsen- gregatis. tia errari poterat. Ergo si Christus nobiscum est, intelliga- gamus nostram Ecclesiam cœlum esse. Cœlum

enim Deo sedes est, quæ igitur in cœlo, Dci præsentia præstar: hoc nobis Christum præstitorum intelligamus.

Si nos nobis: non deesse

volumus.

APPROBATIO.

Commentarius hic doctus est, & non sine magno fructu studiosorum, imprimetur.

*Sebastianus Baer Delphius, insignis Ca-
thedralis Ecclesiae S. Marie Antuer-
piensis Plebanus & Canonicus.*

Typis Iacobi Heybergij.